

۵۰ هزار میلیارد تومان به نفع واسطه‌ها

امروز بازار خودرو سامان خواهد گرفت یا دچار تلاطم خواهد شد؟ همه این‌ها بستگی به تصمیم‌گیری جلسه تنظیم بازار دارد. بازار خودرو هفته نخست آذرماه را در حالی آغاز کرد که قیمت محصولات داخلی در این بازار یک شیب صعودی کوچک را پیروی می‌کردند؛ البته در این بازار قیمت مدل‌های مختلف پراید با ریزش مواجه شده اما سایر محصولات داخلی با افزایش بها دادوستد شدند.

به گزارش سایت خبری پرسون، در شرایط فعلی بازار خودرو، نه خریداران و نه فروشندگان راضی نبوده و نوسانات قیمتی هر دو طرف را در خرید و فروش دچار تعلل کرده است. علی‌رغم مخالفت ریاست‌جمهوری با مصوبه افزایش قیمت خودرو طی روزهای اخیر، به نظر می‌رسد که با برگزاری جلسات متعدد بین وزارت اقتصاد، وزارت صمت، نمایندگان خودروسازان، ریاست‌جمهوری و معاون اول ریاست‌جمهوری و پس از بررسی شرایط خودروسازان در ستاد تنظیم بازار، مجوز مربوطه برای اعمال مجدد مصوبه افزایش قیمت خودرو صادر شود.

درحالی‌که همه منتظر تصمیم‌گیری برای سامان گرفتن قیمت در بازار خودرو هستند؛ قائم‌مقام وزیر صنعت، معدن و تجارت با بیان اینکه کارشناسان ستاد تنظیم بازار درباره نرخ خودروها به جمع‌بندی نرسیده‌اند، گفت: احتمال اینکه نشست ستاد تنظیم بازار به هفته آینده موکول شده یا اینکه قیمت‌ها دستخوش تغییر نشده و ثابت باقی بماند، وجود دارد اما این بلاتکلیفی چه بلایی برسر بازار می‌آورد؟ آیا نیازی به افزایش قیمت خودروی داخلی وجود دارد و آیا بازار کشتش این افزایش قیمت را دارد؟ از ۱۸ آبان‌ماه، شرکت‌های سایپا و ایران‌خودرو مجوز افزایش قیمت محصولات‌شان را به ترتیب و به‌طور میانگین تا ۱۶ و ۱۵ درصد از ستاد تنظیم بازار دریافت کرده بودند اما تنها دو روز بعد رییس‌جمهوری با هدف حمایت از مصرف‌کنندگان به این موضوع ورود کرد و سپس وزیر صنعت دستور بازگشت به قیمت‌های قبلی را صادر کرد. پس‌ازاین تحولات، اعلام شد که بعد از بررسی‌های همه‌جانبه، قیمت‌های جدید خودرو اعلام خواهد شد.

در روزهای اخیر نیز برخی رسانه‌ها از احتمال افزایش متوسط ۱۰ درصدی قیمت خودروی دو خودروساز بزرگ کشور و مطرح‌شدن آن در جلسه چهارشنبه هفته جاری، ستاد تنظیم بازار خبر داده بودند. در این زمینه، محمدصادق مفتاح، مقام وزیر صنعت، معدن و تجارت در پاسخ به اینکه آیا قرار است امروز تصمیمی درخصوص افزایش قیمت کارخانه‌ای خودروها اتخاذ شود، افزود: تعیین قیمت خودروها به ستاد تنظیم بازار سپرده شده اما اینکه این موضوع در دستورکار این هفته ستاد تنظیم بازار قرار می‌گیرد یا خیر هنوز مشخص نیست.

انجام این کار، مستلزم کار کارشناسی ازسوی کارشناسان است و مطابق آنچه تاکنون اطلاع دارم هنوز مقدمات لازم فراهم نشده و اعضا به جمع‌بندی نرسیده‌اند. اگر این تیم به نتیجه قطعی و جمع‌بندی برای ارائه به ستاد تنظیم بازار رسیده بود، تاکنون از آن خبردار می‌شدم. باید منتظر ارائه نظر کارشناسان بمانیم و احتمال اینکه با توجه به شرایط موجود قیمت‌ها دستخوش تغییر نشده و ثابت باقی بماند حتی بیشتر است. اگر این اجماع در هفته جاری انجام نشود، بررسی قیمت‌ها به جلسه هفته آینده ستاد تنظیم بازار موکول خواهد شد.

قیمت‌ها هر روز بالا می‌رود

البته مدت‌هاست بازار خودرو دچار نوسان شده است؛ قیمت‌هایی که هر روز بالا می‌رود و کمتر پایین می‌آید. در حالی قیمت خودرو در بازار روزه‌روز بالا می‌رود که هیچ نظارتی نسبت به آن وجود ندارد و میدان برای تاخت‌وتاز دلالان همواره باز است. بررسی وضعیت بازار خودرو در پاییز سال جاری نشان می‌دهد که در این فصل بازار با حواشی زیادی مواجه شده است؛ در مهرماه بازار خودرو متأثر از بازتاب‌های مربوط به مصوبه مجلس مبنی بر آزادسازی واردات خودرو قرار گرفت و قیمت‌ها به سمت نزولی شدن یا ثبات حرکت کردند اما با ورود به آبان بازار خودرو تحت‌تاثیر احتمال افزایش قیمت کارخانه‌ای خودرو، نوسانات نرخ ارز و اخبار بین‌المللی سیگنال‌هایی در مورد افزایش قیمت دریافت کرد که درنهایت منجر به نوسان شدید قیمت شد؛ تا جایی که برای محصولات پرتیراژ خودروسازان در کف بازار افزایش قیمت غالباً بین پنج تا ۲۵ میلیون تومان رقم خورد.

در اواخر آبان‌ماه و پس از رفت‌وبرگشت افزایش قیمت، آشفته‌بازار خودرو در یک شوک فرورفت؛ همزمانی این اتفاق با نزدیک شدن به مذاکرات برجام، دایره این شوک را گسترده‌تر کرد و بازار بیش‌ازپیش قفل شد؛ به‌گونه‌ای که طی دو هفته گذشته نه‌تنها تعداد فروشندگان کاهش یافته، بلکه خریداران نیز کاملاً از بازار خارج شده‌اند.

وضعیت بازار خراب است

محسن رهایی، کارشناس بازار خودرو درباره وضعیت بازار خودرو گفت: «وضعیت بازار خودرو بسیار خراب است. وقتی یک وسیله مصرفی تبدیل به یک کالایی سرمایه‌ای شود، بهانه‌ها برای دلالتی باز می‌شود. البته مردم هم مقصر هستند هیچ واکنشی نسبت به گرانی خودرو نشان نمی‌دهند به‌طوری‌که خودرو گران هم شود در ثبت‌نام‌ها شرکت می‌کنند. این استقبال از خودرو در بازار هم دیده می‌شود. درست است که بازار خودرو در رکود است ولی خریدوفروش‌ها با افزایش قیمت همچنان ادامه دارد.» این کارشناس افزود: «این موارد و اینکه بازار خودرو بدون حضور خودروهای خارجی بدون رقیب است باعث افزایش روزانه قیمت خودرو است. بازار زمانی متعادل می‌شود که خودروهای خارجی با حداقل گمرک وارد کشور شود. آن‌وقت خواهید دید قیمت خودرو پایین می‌آید و خودروسازهای داخلی مجبور می‌شوند تولیدات‌شان را مرغوب‌تر عرضه کنند.»

سعید قاسمی، کارشناس حوزه خودرو هم گفت: «وقتی ستاد تنظیم بازار خودرو نمی‌تواند یک تصمیم درست بگیرد و جلساتش را پشت هم بی‌نتیجه می‌گذارد وضع بازار چنین می‌شود. بازار خودرو از نظر تولید و عرضه هیچ نظارتی ندارد و هر کس هرکاری می‌خواهد انجام می‌دهد. باید تلاش کرد تا خودرو از شکل کالای سرمایه‌ای خارج شود و این‌ها با تعویض خودرو در زمان معین با تاریخ مصرف است و اینکه واردات خودرو آزاد و بدون گمرکی هم انجام شود.» او افزود: «نکته قابل‌توجه در مورد قیمت خودرو آن است که تفاوت بین قیمت کارخانه و بازار رانته حدود ۵۰ هزار میلیارد تومانی نصیب دلالان می‌کند و خودروسازان هیچ بهره‌ای از این مبالغ نمی‌برند و هر روز بر زیان انباشته آن‌ها افزوده می‌شود.»

سهیل معمارباشی، مدیرکل صنایع خودرو و نیرومحرکه وزارت صنعت، معدن و تجارت نیز گفت: باید منتظر ماند و دید آیا فرصت اصلاح قیمت به خودروسازان داده می‌شود یا خیر؟ هنوز اطلاع دقیقی از این موضوع در دست نیست. مطابق رویه قبلی، افزایش قیمت خودرو هر ۶ ماه یک‌بار با اعلام تورم از سوی بانک مرکزی توسط شورای رقابت اعلان می‌شد که همان نیز کفاف افزایش هزینه‌های خودروسازان را نمی‌داد. باین‌حال همین افزایش نیز اکنون اعمال نشده و خودروسازان بیش از گذشته تحت فشار هستند.

بررسی‌ها نشان می‌دهد با توجه به افزایش قیمت در بازار خودرو هرچه تصمیم‌گیری قیمت‌گذاری تاخیر افتد نابسامانی در بازار خودرو تا غیرقابل‌کنترل شدن پیش خواهد رفت. این موضوع با توجه به نزدیک شدن به روزهای پایانی سال موجب افزایش چند برابری قیمت‌ها خواهد شد.

کارشناس بازار خودرو: بازار خودرو از نظر تولید و عرضه هیچ نظارتی ندارد و هر کس هرکاری می‌خواهد انجام می‌دهد. باید تلاش کرد تا خودرو از شکل کالای سرمایه‌ای خارج شود.

منبع: صبح نو